

▣ Лабораторія селекції і фізіології озимої пшениці

Історія підрозділу.

Роботу з озимою пшеницею на Харківській дослідній станції розпочав П. В. Будрін у 1910 р., а після його від'їзду зі станції роботу продовжив В. Я. Юр'єв. Під керівництвом В. Я. Юр'єва селекцію озимої пшениці продовжив М. О. Голуб, який віддав станції 50 років свого життя. Інший учень і соратник В. Я. Юр'єва доктор сільськогосподарських наук, професор Василь Іванович Дідусь прийшов на станцію у 1935 р., а з 1938 р. вже очолив групу селекції озимої пшениці і був керівником цього підрозділу більше 40 років. З 1925 р. поряд з існуючими методами добору, використовується гібридизація, а згодом і синтетична селекція. З участю і під керівництвом В. І. Дідуса селекціонерами створені сорти напівінтенсивного типу: Лютесценс 266, Лютесценс 238, Харківська 4. У 1969 р., районовано перший сорт з укороченою соломиною Харківська 63, сорт інтенсивного типу Харківська 81. З 1983 р. відділ селекції озимої пшениці очолює кандидат сільськогосподарських наук М. І. Єльніков. За розробку нових методів створювання

напівкарликових сортів пшениці м'якої озимої (Напівкарлик 3, Харківська 11, Харківська 90, Харківська 92, Харківська 96) колективу вчених, до яких входить Микола Іванович у 1997 році присуджена Державна премія України в галузі науки і техніки. М. І Єльніков є також автором районованих сортів Харківська 105, Харус, Астет, Василина, Досконала, Дорідна, Розкішна, Альянс, Гордовита, Статна, та переданих на державне сортовипробування Дбайлива, Запашна, Фермерка, Райська, Влучна, Приваблива, Добірна, Здобна, Привітна. В подальшому лабораторію очолювали кандидат сільськогосподарських наук М. М. Грідін, кандидат сільськогосподарських наук Н. І. Рябчун.

З 2010 року завідуючий лабораторією селекції і фізіології озимої пшениці кандидат сільськогосподарських наук А. Ф. Звягін. В останні роки перед селекціонерами лабораторії постало завдання створювати високо пластичні сорти, стійкі до стресових умов, які б мали стабільну урожайність за роками і попередниками. Створені ними сорти (Харус, Астет, Василина, Досконала, Дорідна, Розкішна, Альянс, Гордовита, Статна, Дбайлива, Запашна, Фермерка, Райська, Влучна, Приваблива, Добірна, Здобна, Привітна) відповідають всім цим показникам.

Напрями роботи лабораторії.

Розробка методів селекції високо адаптивних сортів пшениці м'якої озимої з високим урожайним потенціалом, з позитивною реакцією на кращі умови вирощування і здатністю одночасно в жорстких умовах утримувати високим нижній поріг урожайності. Встановлення закономірностей формування та спадкування основних господарсько-цінних ознак, виділення джерел високої зимостійкості, стійкості до хвороб, відмінної якості і на їх основі створення сортів м'якої озимої пшениці інтенсивного, універсального типу та сортів для непарових попередників добре адаптованих до несприятливих умов вирощування східного Лісостепу України.

Склад лабораторії:

